

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ธนาคารออมสิน

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

ที่ ธปท. ว. 7739/2568 เรื่อง การปรับแนวทางการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าที่ปฏิบัติงาน
ในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ (Treasury Dealer Certification)

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดตั้งคณะกรรมการตลาดการเงินไทย (Thai Financial Markets Committee: TFMC) เพื่อให้ผู้ร่วมตลาดมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาตลาดการเงินไทย โดยหนึ่งในการดำเนินการที่สำคัญ คือ การกำหนดมาตรฐานและพัฒนาบุคลากรในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ โดยมีหนังสือเวียนที่ ธปท.ผตง.(23) ว. 1643/2559 เรื่อง ขอความร่วมมือในการรายงานข้อมูลผู้ค้าที่ปฏิบัติงานด้าน Treasury/Global Markets และด้าน Asset and Liability Management (ALM) (ผู้ค้า) ทุกครึ่งปี รวมถึงขอให้ธนาคารดูแลให้ผู้ค้า ผ่านการรับรองคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2559 ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

เพื่อเพิ่มความคล่องตัวของผู้ค้า และธนาคารในการดำเนินการเพื่อรับรองคุณสมบัติผู้ค้า ธปท. จึงเห็นควรยกเลิกหนังสือเวียนที่ ธปท.ผตง.(23) ว. 1643/2559 ดังกล่าว และปรับปรุงแนวทางการรับรองคุณสมบัติผู้ค้า ใหม่ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 ดังนี้

1. ขอบเขตบุคลากรที่ต้องได้รับการรับรองคุณสมบัติผู้ค้า ตามที่กำหนด

บุคลากรของธนาคารที่ปฏิบัติงานด้าน Treasury/Global Markets และด้าน Asset and Liability Managements ที่มีหน้าที่ซื้อขายหรือทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องโดยตรงในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ ได้แก่ treasury sales, dealers และ traders¹

1 หน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องเข้ารับการรับรองคุณสมบัติการเป็นผู้ค้า ได้แก่

Foreign Exchange: FX sales/traders, FX option traders, FX swap traders

Commodity: Commodity sales/traders

Interest rate (CCS, IRS): Rate sales/traders

Money markets: Money market dealers (เฉพาะที่ทำธุรกรรมในตลาดเท่านั้น)

2. หลักเกณฑ์การรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ

ผู้เข้ารับการรับรองคุณสมบัติการเป็นผู้ค้าฯ ต้องผ่านการทดสอบความรู้ 3 หมวด ได้แก่

- 2.1 ความรู้พื้นฐานด้านตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ (Basic Technical Knowledge)
- 2.2 จรรยาบรรณและจริยธรรม (Ethics and Code of Conduct)
- 2.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Regulations and Monetary Operations)

โดย ธปท. ได้เผยแพร่รายละเอียดและข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านทางเว็บไซต์คณะกรรมการตลาดการเงินไทย (www.tfmc.co.th) ภายใต้หัวข้อ Education

3. การกำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ค้าฯ

ธนาคารต้องมีการกำหนดแนวทางและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ค้าฯ ให้มีมาตรฐาน โดยผู้ค้าฯ ต้องได้รับการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ และต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรเพื่อทบทวนความรู้ผู้ค้าฯ (Treasury Dealer Refresher Course) อย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 3 ปี

4. การยกเว้น/ผ่อนผัน

4.1 ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บริหารสูงสุดในสายงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Head of Treasury, Head of Global Markets และ Head of ALM จะได้รับการยกเว้นการทดสอบหมวดที่ 1 เรื่องความรู้พื้นฐานด้านตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ (Basic Technical Knowledge) โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบการกำกับดูแลต้องติดตามการสอบของพนักงานให้ผ่านการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ ภายในระยะเวลาอันเหมาะสม

4.2 สำหรับพนักงานใหม่หรือโอนย้ายจากต่างฝ่ายงานหรือต่างประเทศ สามารถผ่อนผันการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ ชั่วคราว โดยธนาคารต้องติดตามให้พนักงานผ่านการรับรองคุณสมบัติภายในระยะเวลาอันเหมาะสม

4.3 สำหรับพนักงานที่หมุนเวียนมาปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราว ให้ธนาคารสามารถพิจารณายกเว้นไม่ต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ ได้

5. หน่วยงานจัดสอบ และจัดอบรม

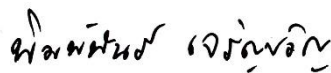
คณะกรรมการตลาดการเงินไทยเห็นชอบให้หน่วยงานภายนอกเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบและจัดอบรม โดยผู้ที่สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับตารางการสอบ และการอบรมผ่านทางเว็บไซต์คณะกรรมการตลาดการเงินไทย (www.tfmc.or.th)

ในการนี้ ธปท. ขอยกเลิกการรายงานข้อมูลผู้ค้าฯ ที่นำส่ง ธปท. ทุกครั้งปี และการรายงานกรณีขอยกเว้น/ผ่อนผันการรับรองคุณสมบัติเป็นการชั่วคราว (grace period) ผ่าน

ช่องทางการรับส่งข้อมูลของ ธปท. (DMS Data Acquisition) และใคร่ขอความร่วมมือให้ธนาคาร
ทุกแห่งยึดถือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรองคุณสมบัติ และการกำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ค้าฯ
อย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อธนาคารและตลาดการเงินไทยในภาพรวม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิมพ์พันธ์ เจริญขวัญ)
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวคำถาม-คำตอบเกี่ยวกับการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ ฉบับปรับปรุง (มีผลตั้งแต่
1 มกราคม 2569)

ฝ่ายตลาดการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5471, 0 2283 6349

แนวคำถาม-คำตอบเกี่ยวกับการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าในตลาดเงิน และตลาดเงินตราต่างประเทศที่ปฏิบัติงาน
ด้าน Treasury หรือ Global Markets และด้าน Asset and Liability Management (ALM) (ผู้ค้า)
ฉบับปรับปรุง (มีผลตั้งแต่ 1 มกราคม 2569)

	คำถาม	คำตอบ
(1) ขอบเขต		
1.1	ขอบเขตการรับรองคุณสมบัติผู้ค้า ครอบคลุมบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านใด และธนาคารสามารถมอบหมายบุคลากรที่อยู่นอกเหนือขอบเขตที่ ธปท. กำหนด ให้มาเข้าร่วมการรับรองคุณสมบัติผู้ค้า ด้วยได้หรือไม่	การรับรองคุณสมบัติผู้ค้า มีขอบเขตครอบคลุมบุคลากรที่ (1) ปฏิบัติงานสังกัดธนาคารสาขาในประเทศไทย (2) ทำธุรกรรมโดยตรงในตลาดเงินหรือตลาดเงินตราต่างประเทศ ในลักษณะ wholesale ในตลาดไทย (3) ทำธุรกรรมในข้อ (2) เพื่อผลประโยชน์ของธนาคารสาขาในประเทศไทย ซึ่งโดยทั่วไปครอบคลุมบุคลากรในด้าน “Treasury/Global Markets และด้าน ALM” ได้แก่ ■ Treasury sales ■ Dealers ■ Traders¹ โดยไม่รวมถึง ■ Bond traders และ Bond sales ที่ทำหน้าที่เฉพาะการซื้อขายและแนะนำตราสารหนี้ (ไม่รวม Repurchase Agreement) หรือการประมูลพันธบัตรเท่านั้น โดยไม่ได้ทำธุรกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องในตลาดเงิน และตลาดเงินตราต่างประเทศ ■ Structurers ที่ทำหน้าที่เฉพาะการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน โดยไม่ได้ทำธุรกรรมในตลาดการเงินและไม่ได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าโดยตรง ■ บุคลากรด้าน Debt capital market ที่ทำหน้าที่เฉพาะการออกและเสนอขายหุ้นกู้ ทั้งนี้ ธปท. ไม่ขัดข้อง และมีความยินดีสำหรับการรับรองคุณสมบัติบุคลากรซึ่งอยู่นอกเหนือจากขอบเขตที่กำหนดข้างต้น หากธนาคารพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคลากรดังกล่าวเข้ารับการรับรองคุณสมบัติด้วย
1.2	การรับรองคุณสมบัติผู้ค้า ครอบคลุมธนาคารใดบ้าง	ครอบคลุมธนาคารทั้งหมดในประเทศไทย ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เฉพาะที่ทำธุรกรรมในตลาดเงิน หรือได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ (FX License) เท่านั้น)

¹ หน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องได้รับการรับรองคุณสมบัติผู้ค้า ได้แก่

Foreign Exchange: FX sales/traders, FX option traders, FX swap traders

Commodity: Commodity sales/traders

Interest rate (CCS, IRS): Rate sales/traders

Money markets: Money market dealers (เฉพาะที่ทำธุรกรรมในตลาดเท่านั้น)

	คำถาม	คำตอบ
1.3	พนักงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเป็นผู้ค้าฯ เฉพาะในแผนสำรองสำหรับภาวะฉุกเฉิน (BCP) โดยไม่ต้องปฏิบัติงานดังกล่าวในภาวะปกติ ต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ หรือไม่	ธปท. ไม่ต้องการให้แนวทางการกำหนดมาตรฐานของผู้ค้าฯ เป็นอุปสรรคต่อแผนงานของธนาคาร จนทำให้ธนาคารขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยเฉพาะเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน อนึ่ง เมื่อเกิดภาวะวิกฤต ธนาคารสามารถมอบหมายให้พนักงานซึ่งอาจไม่ได้ผ่านการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ ปฏิบัติงานแทนเป็นการชั่วคราว
1.4	กรณีที่ธนาคารมีการจ้างพนักงานต่างชาติ ซึ่งปฏิบัติงานและสังกัดอยู่ภายใต้ธนาคารในต่างประเทศ แต่ทำธุรกรรมกับลูกค้าคนไทย ถือว่าเข้าข่ายต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติด้วยหรือไม่	ผู้ค้าฯ ที่ต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนภายใต้ขอบเขตอำนาจของไทย (jurisdiction) 3 ข้อ ดังนี้ (1) สังกัดในประเทศไทย และ (2) ทำธุรกรรมโดยตรงในตลาดการเงินไทย และ (3) ทำธุรกรรมเพื่อผลประโยชน์ของธนาคารสาขาในประเทศไทย กรณีที่ธนาคารมีการจ้างพนักงานต่างชาติ <i>สังกัดธนาคารในต่างประเทศ</i> ทำธุรกรรมในตลาดไทย จึงไม่เข้าข่ายต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติ
1.5	กรณีที่ธนาคารมีพนักงานต่างชาติ ระดับผู้บริหาร เช่น Head Sales มาเวียนงานระยะเวลาหนึ่ง โดยจะทำธุรกรรมกับลูกค้าเป็นครั้งคราวเท่านั้น พนักงานดังกล่าวต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติด้วยหรือไม่	ผู้ค้าฯ ที่ต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนภายใต้ขอบเขตอำนาจของไทย (jurisdiction) 3 ข้อ ดังที่กล่าวในข้อ 1.4 กรณีที่ธนาคารมีพนักงานต่างชาติมาเวียนงานระยะเวลาหนึ่ง ถึงแม้ไม่ได้ทำธุรกรรมอย่างสม่ำเสมอ แต่หากพนักงานดังกล่าวมีคุณสมบัติครบถ้วน 3 ข้อข้างต้น จะอยู่ในข่ายต้องผ่านการรับรองคุณสมบัติเช่นกรณีทั่วไป
(2) กรณียกเว้น/ผ่อนผัน		
2.1	ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิทางด้านวิชาชีพระดับสากล หรือใบอนุญาตอื่น ๆ เช่น CFA CISA FRM Single license จะได้รับการยกเว้นการสอบหมวดใด หรือไม่	ใบรับรองและใบอนุญาตอื่น ๆ ไม่ได้ครอบคลุมเนื้อหา และหลักการปฏิบัติงาน รวมถึงระเบียบกฎเกณฑ์ที่จำเป็นสำหรับผู้ค้าฯ ในตลาดการเงินไทยอย่างครบถ้วน จึงไม่มีนโยบายการยกเว้นให้กับผู้ที่ได้รับการรับรอง หรือใบอนุญาตใด ๆ ก็ตาม
(3) การรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ		
3.1	ธปท. ใช้อำนาจใดในการกำหนดให้ผู้ค้าฯ ของธนาคารต้องผ่านการรองรับคุณสมบัติ และหากไม่ปฏิบัติตามจะเกิดผลอย่างไร รวมถึง เรื่องดังกล่าวจะเป็นหนึ่งในประเด็นการตรวจสอบของ ธปท. (on-site examination) ด้วยหรือไม่	กรอบกฎหมายปัจจุบันของ ธปท. ไม่ได้มีอำนาจครอบคลุมถึงการให้ใบอนุญาตรายบุคคลแก่ผู้ค้าฯ (license) ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าวจึงมิใช่การบังคับด้วยอำนาจกฎหมาย อย่างไรก็ดี การพัฒนามาตรฐานของผู้ปฏิบัติงานในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศเป็นเรื่องสำคัญที่คณะกรรมการตลาดการเงินไทย (TFMC) พยายามผลักดัน จึงขอความร่วมมือให้ธนาคารให้ความสำคัญในการยึดถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
3.2	ผู้ให้การรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ ดำเนินงานโดยหน่วยงานใด	การดำเนินงานเกี่ยวกับการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ อยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการตลาดการเงินไทย (TFMC) ทั้งเรื่องการจัดทำระบบการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ การจัดทำเว็บไซต์ โดยมีหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบและจัดอบรม

	คำถาม	คำตอบ
3.3	ภายหลังการเข้าสอบ มีขั้นตอนการให้การรับรองคุณสมบัติอย่างไร ผู้เข้าสอบต้องนำเอกสารหลักฐานมายื่นต่อ ธปท. หรือไม่	เมื่อเข้าสอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้เข้าสอบไม่ต้องยื่นเอกสารใด ๆ ที่ ธปท. โดยศูนย์สอบจะเป็นผู้รายงานผลการสอบมาที่ระบบงานของ ธปท. ซึ่งจะมีการประมวลผล และให้การรับรองคุณสมบัติในลำดับถัดไป โดย ธปท. จะแจ้งผลการสอบทางอีเมลของผู้สอบอย่างเป็นทางการ ภายใน 7 วันทำการ
3.4	ภายหลังการอบรม Treasury Dealer Refresher Course ผู้เข้าอบรมต้องดำเนินการอย่างไร	เมื่อเข้าอบรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้เข้าอบรมไม่ต้องดำเนินการใด ๆ โดยศูนย์จัดอบรมจะเป็นผู้รายงานการอบรมมาที่ระบบงานของ ธปท. ซึ่งธนาคารหรือผู้ค้า สามารถตรวจสอบผ่านเว็บไซต์ TFMC ในหน้า Personal Profile (www.tfmc.or.th/PersonalProfile)
3.5	หากพนักงานไม่ได้เข้าอบรม Treasury Dealer Refresher Course หรือหากพนักงานออกจากสายงานเดิมต้องการกลับเข้ามาทำงาน จะขาดการรับรองคุณสมบัติหรือไม่ ควรทำอย่างไร	ผู้ที่ผ่านการรับรองคุณสมบัติของผู้ค้า ต้องเข้าอบรม Treasury Dealer Refresher Course อย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 3 ปี โดยสามารถตรวจสอบปีที่เข้าอบรมล่าสุด (Last Refresh Year) ผ่านเว็บไซต์ TFMC ในหน้า Personal Profile (www.tfmc.or.th/PersonalProfile) หากพนักงานขาดการอบรม ธนาคารต้องจัดให้พนักงานเข้ารับการอบรมโดยเร็ว หรือกรณีที่พนักงานกลับเข้ามาทำงาน ธนาคารต้องดูแลให้พนักงานเข้าอบรม Treasury Dealer Refresher Course เมื่อกลับเข้าทำงาน โดยพนักงานยังคงได้รับการรับรองคุณสมบัติผู้ค้า
(4) การสอบและการอบรม		
4.1	องค์กร หรือบุคคลใด เป็นผู้ออกข้อสอบ	ข้อสอบในหมวดที่ 1: Basic Technical Knowledge และ หมวดที่ 2: Ethics and Code of Conduct ออกโดยผู้แทนจากธนาคาร สำหรับหมวดที่ 3: Regulations and Monetary Operations ผู้แทนจาก ธปท. เป็นผู้รับผิดชอบในการออกข้อสอบ โดยมีคณะกรรมการกลั่นกรองซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจาก ธปท. และธนาคารพาณิชย์เป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมในลำดับสุดท้าย
4.2	ข้อสอบเป็นภาษาใด และเป็นข้อสอบอัตนัยหรือปรนัย	ข้อสอบจัดทำเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบปรนัย
4.3	ดูรายละเอียดการจัดสอบและอบรมที่ใด	สามารถติดตามรายละเอียดการจัดสอบที่ (Examination Registration Thai Financial Markets Committee) และการอบรมที่ (Training Registration Thai Financial Markets Committee)
(5) การกำกับดูแลการรับรองคุณสมบัติการเป็นผู้ค้า ของพนักงาน		
5.1	ธนาคารควรดูแลให้พนักงานได้รับการรับรองคุณสมบัติภายในระยะเวลาเท่าใด หลังวันที่เริ่มปฏิบัติงาน	ธนาคารควรดูแลให้พนักงานได้รับการรับรองคุณสมบัติภายในระยะเวลาที่เหมาะสมตามการพิจารณา และใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับพนักงานทุกรายของธนาคาร
5.2	บุคคลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณสมบัติสามารถปฏิบัติงานได้หรือไม่	เพื่อลดปัญหาความไม่คล่องตัวในทางปฏิบัติ และเพิ่มความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานนั้น พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้ โดยธนาคารต้องดูแลให้พนักงานผ่านการรับรองคุณสมบัติภายในระยะเวลาที่เหมาะสมหลังวันที่เริ่มปฏิบัติงาน

	คำถาม	คำตอบ
5.3	กรณีธนาคารมีพนักงานที่ผ่านการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าฯ ลาออกหรือออกจากสายงานเดิม และไม่ได้รับการอบรม Treasury Dealer Refresher Course เกิน 3 ปี ต้องการกลับเข้ามาทำงาน จะต้องดำเนินการอย่างไร	ธนาคารต้องดูแลให้พนักงานเข้าอบรม Treasury Dealer Refresher Course ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมหลังวันที่เริ่มปฏิบัติงาน